

Jēkabpils vēstnesis

Redakcija un kantoris Jēkabpilī, Brīvības ielā 212.

Tīrnis 27, atbild. red. — 58. Pasta tek. rēķ. 6520.

Sludinājumu maksas: par vienu dienu, peit rindīgu slud. daļā 23 fen. Abonēšanas maksas 30 fen. mēnesī.

Iznāk ceturtdienās.

Numurs maksā 7 fenīgi.

№ 37.

Ceturtdien, 1943. g. 16. septembrī

21. gads

Kelokāmā pašāvībā uzvarai un nākotnei

Lielvācijas Vadoņa uzruna vācu tautai

Vadoņa galvenā mīnā,
1943. g. 10. septembrī

Piektdienas vakarā Lielvācijas Vadoņa savā galvenajā mīnā teica vācu tautai šādu uzrunu, kuru pārraidīja visi radiofonu.

„Mani tautieši un tautietes!

Atbrīvojies no nospiesto gaidu smagās nastas, kas gūlās uz mums kopš ilga laika, tagad redzu pienākušu acumirkli, kad no jauna varu uzrunāt vācu tautu, pie kam man nevajaga sevī pašā vai atklātības priekšā ķerties pie meliem, Itālijas sabrukums, kas tagad iestājies, bija sen paredzēts un nevis tādē, ka Itālijam būtu piemērotu iespēju ledarīgi aizstāvēties vai arī izpalktu vācu palīdzība, bet gan to elementu neapējas jeb, pareizāk sakot, negribas dē, kas tagad savu plānveidīgo sabotāžu nobeigumā realizēja kapitulāciju. Tagad notika tas, pēc kā šie viri jau gadiem bija centušies: itāļu valsts vadības aizstāšana no Itālijā sabiedrotās Lielvācijas kopējo ienaidnieku pusē.

Kad 1939. g. septembrī Anglija un Francija pieieca Lielvācijai karu, Itālija saskaņā ar līgumiem būtu bijusi spiesta deklarēt tūlītēju solidarizēšanos ar Vāciju. Pie tam šī solidaritāte bija pamatota ne tikai ar pakta noteikumiem vien, bet arī no ienaidnieka puses kā Vācijai, tā Itālijai nosorietās nākotnes likteņa dēļ. Ir zināms, ka Musolini bija cieši apņēmies atbilstoši līgumiem izdot Itālijā militāras mobilizācijas pavēli. Ties patiem spēkiem, kas šodien izdara kapitulāciju, 1939. g. augustā izdevās aizkavēt Itālijas iestāšanos karā. Kā vācu tautas vadonim man bija jāzīpnot šis Dučes ārkārtīgās iekšējās grūtības. Tādē es ne toreiz ne arī vēlāk spiedu Itālijam pilnīgu savienības pieņemšanu. Gluži otrādi: es ļāvu Itālijai valdībai piešķirt izšķirties karā, vai arī, ja tomēr, tad laikā, kas vai pašai izdevies un kuru tā varēja pilnīgi brīvi nosacīt. 1940. g. jūnijā Dučem bija izdevies gūt iekšējos priekšnoteikumus, lai Itālija varētu nostāties blakus Lielvācijai.

Ciņa Polijā šai laikā bija tāpat izšķirustes kā ciņa Norvēģijā, karš pret Franciju un tas sabiedrotām augu armijām kontinentā. Un tomēr man Dučem bija jāpateicas par viņa nostāju, kura, kā man zināms, iekšēji — ne pret Itāliju tautu, bet gan pret noteiktām aprindām — bija realizējama, cīnīties ar valdīlākām grūtībām. Kopš šī laika Lielvācija un Itālija atvēja kopējā ciņā; daudzas kaujas laukostika kopēji lietās asiņās. Nevienam acumirkli ne Duče, ne arī es nešaubījāmies, ka šis ciņas iznākums izšķirs mūsu tautu būt vai nebūt. Tam atbilstoši Vācija, pati atrazdamās vissmagākajā ciņā, līdz iespēju robežām palīdzējusi savam sabiedrotajam.

Daudzus šos palīdzības piedāvājumus Itālijas militārie varas viri jau no pašā sākuma vai nu vispār noraidīja, vai pieņēma, deklarējot nepildāmus nosacījumus. Istā reizē atklātībai nodos dokumentus, no kuriem redzams, ko Vācija kopējā likteņa ciņā likusi sava sabiedrotā labā un ko tā bija ar mieru veikt. Pats vācu karavīrs arī šis kopējos kaujas laukos ieguvis stāju, kas to visur padarījis izcitu, jo bez viņa lejaukāšanās Ziemeļāfrikā Itālijai būtu gājusi zudumā jau 1941. g. ziemā. Uz mūžīgiem laikiem ar šo vācu atņemumu ir saistīts maršala Rommela vārds. Kad 1941. g. pavasarī Lielvācija nolēma Itālijai palīdzēt Balkānos, tad tas nenotika mūsu pašu nolūku dēļ, bet gan tikai lai palīdzētu sabiedrotajam un ar šādu rīcību likvidētu radušās briesmas, kas, protams apdraudēja arī Vāciju. Vācija nesa šo upuri gandrīz tai pašā acumirkli, kad tai ballēs par gandrīz tik brīdī sagaidāmo boļševiku lieluzbrukumam visai Eitropai bija vairāk nekā pietiekami daudz pa-

šas rūpju. Vācu tautas uzticību savienībai apzīmogoja daudzu tautiešu asiņās.

Lielvācija un es kā tās Vadoņi tomēr varēju leņemt šo nostāju tikai apzinoties faktu, ka Itāļu tautas priekšgalā stāv viens no jaunāko laiku nozīmīgākajiem vīriem, Itāļu zemes lielākais dēls kopš antiko laiku sabrukuma. Viņa beznosacījumu uzticība deva kopējai savienībai sekmiņas pasāvēšanas priekšnoteikumus. Viņa gāšana, viņam nodarītos bezgodīgos sāpīnājumus reiz Itāļu tautas nākamās psaudzes izjutis kā dziļāko apvainojumu.

Pēdējais sen nolemta valsts avērsuma izstrāstājs moments bija Dučes prasība pēc paplašinātām pilnvarām sekmiņgākai kara vešanai. Lai to panāktu, bija vajadzīgi viestingrākie soļi pret atklātiem un slepeniem kara sabotāžiem, pret sociālās taisnības reakcionāriem naidniekiem un līdz ar to arī Itāļu tautas ķermeņa pretestības spēju naidniekiem. Vēl pēdējā minūtē Musolini gribēja izslēgt Itāļu tautas nekrietni nodevīgos ienaidniekus, lai cīņa par būt vai nebūt nodrošinātu Itālijas nākotni. Ir saprotams spēšes, kas pārņēma mani personīgi, redzot šo vēsturē vienreizējo netaisnību, kāda ar necienīgu apšēšanos nodarīta vīram, kas vairāk nekā 20 gadus dzīvoja vīnīgi rūpēs par savu tautu un tagad nogrūsts jaunās noziedzības bezdibent.

Es biju un esmu laimīgs, ka drīkstu šo lielo uzticīgo vīru apzīmēt par savu draugu. Bez tam es neesmu mācīties vajadzības dēļ no gadījuma uz gadījumu mainīt un kaut vai arī tikai nolīgt savu viedokli. Es domāju, ka, par spīti dažiem pretējiem uzskatiem, arī tautu dzīvē, gluži tāpat kā atsevišķa cilvēka dzīvē uzticība ir neaizstājama vērtība, bez kuras jāgrībojas cilvēku sabiedrībai un agrāk vai vēlāk jāsabruk tā organizācijām.

Un tomēr arī pēc šī apkaunojošā notikuma vācu karaspēka vienības Sicīlijā, vācu lidotāji, zemūdeņu viri, ātrīvais, visa veida transporta līdzekļi u.t.t. uz sauszemes, gaisos un jūrās turpināja pildīt savu pienākumu visplašākā apjomā. Taktiskas mērķtiecības lemeslu dēļ pretinieks šodien var to noklusēt, tomēr nākamā pasaule reiz konstatēs, ka, atskaitot nedaudzas krietnās Itāļu vienības, kopš šī laika pirmajās līnijās ir bijušas vienīgi vācu karaspēka vienības, kas ar savām asinīm aizstāvējušas ne tikai Lielvāciju, bet arī Itāļu zemi.

To, ka tagad Itāļu valsts vadība apņēmumies laust savienību un izstāties no kara, līdz ar to pad rot pošu Itāliju par kaujas lauku, var motivēt vienaiļa kādiem lemesiem. Šī vad ba

to var apzīmēt par nepieciešamību, taču nekad tā neradīs atvainojumu faktam, ka tas noticis bez jebkādas sazināšanās ar sabiedroti. Bet tas nav viss: tai pašā dienā, kad maršals Badoljo bija parakstījis pamiera līgumu, viņš aicināja pie sevis vācu lietvedi Romā, apgalvojot tam, ka viņš, maršals Badoljo, nekad nenodošot Vāciju, ka mums jāuzticoties viņam; viņš ar saviem darbiem pierādīšot, ka ir šis uzticības cienīgs un Itālija nekad nedomājot kapitulēt. Vēl pašā kapitulācijas dienā karalis izaicināja vācu lietvedi un tāpat pasvītroti viņam apgalvoja, ka Itālija nekad nekapitulēs, bet, būdama saistīta ar Vāciju laimē un iznīcībā, domā uzticīgi stāvēt blakus mums. Jā vēl stundu pēc nodevības paziņošanas Itāļu ģenerālštāba prieknieks Roata mūsu militāram pilnvarotam apzīmēja šo informāciju par jaunām lemmem un angļu āģitācijas pili. Tai pašā acumirkli Itāļu arlietu ministrijas pārstāvis apgalvoja, ka šī informācija ir vienīgi tipisks angļu krāpšanas manevrs. Kuru viņš nodomāja demontēt, lai 15 minūtes vēlāk atzitu, ka lieta, protams, tomēr pareiza un Itālija tiešām izstājusies no kara. Demokrātiskie kara kūditāji, kā arī sāsdiens Itāļu valdības viri šādu izturēšanos var uzskatīt par lielisku taktiski veiklas valsts mākslas piemēru. Vēsture reiz spriedīs citādi un Itālijas vēlākās psaudzes kauņēsies, ka šāda taktika lietota pret sabiedrotiem draugiem, kas ar asinīm un visāda veida upuriem pildījuši savu pienākumu pat vairāk nekā to prasa līguma burti.

Mani tautieši! Pēc tam, kad man nu jau divi gadus bijis vairāk nekā pietiekami izdevies vērot šo arī pret Itālijas sociāliem uzdevumiem noraidošā pozīcijā esošo reakcionāru un vāciešiem naidīgo aprindu augošo ietekmi, tad kopš Dučes gāšanas vairs nav bijis iespējas šaubīties par šīs režīma maigas istānem nolūkiem.

Tādē, pildīdams savu pienākumu, esmu devis visus tos rīkojumus, kādi varētu tikt veikti šai gadījumā, lai pasargātu Lielvāciju no likteņa, kādu maršals Badoljo un viņa viri sagādā-

Atbrīvot Benito Musolini

Drosmīgs vācu karavīru pasākums
Vadoņa galvenajā mīnā
1943. gada 12. septembrī.

Vācu izplētu iecēju vienības, kas arī drošības dienesta un SS ieroču viri šodien pavelkuši pasākumu, lai atbrīvotu nodevēju klīķes sagūstīto Dučē. Drosmīgais pasākums izdevies. Dže atrodas brīvība. Līdz ar to izjaukta Badoljo valdības nolemta Dučes izdošana angļiem un amerikāņiem.

Badoljo armijas atbrūošana visumā nobeigta

Jau atbrūoti pāri par pus miljonu Itāļu. Visa Adrijas jūras piekraste atrodas vācu rokās

Vadoņa galvenajā mīnā,
1943. gada 13. septembrī.

Bruņoto spēku virspavēlniecība ziņo: Novorosijskā armijas un kara flotes sauszemes vienības koncentriskā uzbrukumā iznīcināja Itālijas izceltā ienaidnieka karaspēka daļas. Boļševiki cieta smagus, asiņainus zaudējumus. Saņemti vairāki simti gūstekņu. Austrumu frontes dienvidus un vidējā sektorā turpinās sīvas ciņas. Daudzās vietās pretuzbrukumiem likvidēti pārejoši boļševiku panākumi.

Salerno telpas ciņa ziemeļu sektorā turpinās pašu uzbrukumus. Pēc sīvām atvairīšanas ciņām ienaidnieks atspiests uz pilsoņu un piekrastes apgabalu. Dienvidaustrumos no Salerno ienaidnieks mēģināja paplašināt savu desanta iezes pozīciju un pārraut angļiešu nocietinājumus austrumos

no piekrastes līdzenuma. Kauja vēl turpinās. Kāda tanku divīzija līdz 11. septembrim saņema gūstā 26 virsniekus un 1400 karavīrus. Tā iznīcinājusi 58 pa lietāki daļai smagos aukus un ieguvisi smagā un vieglā ieroču.

Vācu aviācija Salerno tiec nogremdēja 2 lielus tirdzniecības kuģus un 1 torpēdālvu. Pa daļai smagi bojāti vairāki kara un tirdzniecības kuģi. Panākti tieši bambu trāpījumi izkraušanas vietās. Ātrīvais nogremdēja kādu 10000 brt tilp. karaspēka transporta kuģi

Korsikas un Elbas līdeņos ātrie vācu bumbvedēji iznīcināja 1 ienaidnieka iznīcinātāju, bet kādas vācu karavānas kuģis — 3 Itāļu ātrīvais, kas mēģināja uzbrukt karavānai.

Visumā nobeigusies Itāļu Badoljo armijas atbrūošana. Atbrūoto kara-

viņi ne tikai Dučem un Itāļu tautai, bet kādā gribējuši iegāst arī Vāciju.

Vācu tautas nacionālās karošanas intereses mums ir tikpat svētas, cik tās mums arī uzliek pienākumus. Mēs visi zinām, ka šai nežēlīgajā ciņā, kas notiek saskaņā ar mūsu ienaidnieka vēlēšanos, vajākais tiks iznīcināts, kamēr iespēja dzīvot paliks tikai uzvarētājam. Tādē mēs arī augstā apņēmībā, kā lielās, tā arī atsevišķās lietās gribam spert piemērotus soļus un iznīcināt mūsu pretinieku cerības. Bet arī daudzli Itāļi, kas mīl godu, tikai tagad isti deklarējuši, ka tie neatsīstāmi saistīti ar abu tautu līdzinējo ciņu.

Militārā ziņā Itālijas izstāšanās no kara nozīmē pavīsam maz. Tas tādē, ka kopš mēnešiem šai zemē ciņu pirmajās līnijās balstījuši un iznesuši vācu spēki. Tagad mēs šo ciņu turpināsim, brīvi no visiem apgrūtināšiem kavējiem.

Starptautisko plūtokratu savērastības mēģinājums ar runāšanu sagrauti vācu pretestību — kā tas bija Itālijā — ir brīnīgāgs. Šai gadījumā vācu tauta samainīta ar kādu citu. Cerība vācu tautā atrast nodevēju kā šodien Itālijā pamatošas uz nacionālsociālistiskās valsts būšanas pilnīgu neizpratni. Šis starptautiskās plūtokratu savērastības cerība, ka Vācijā varētu radīt arī kādu 25. jūliju, dibinās uz bezgalīgi dziļiem maldiem tiklab par manu personīgo pozīciju, tā arī par manu politisko līdzinātāju feldmaršalu, admirāli un ģenerāļu stāju. Vairāk nekā jebkad agrāk vācu vadība šim nolūkam nostājas pretim kā ļaunāki sašēģusies kopa. Katra nelāime mūs mūsu apņēmībā tikai stiprinās. Personīgā dzīve man jau tā ka tā sen nepieder pašam. Es strādāju atziņā un pienākuma apziņā, ka ar savu darbu varu pasaudžu paudzēs nodrošināt savas tautas dzīvi nākotnē.

Ka man tiesības bez nosacījumiem ticēt šim panākumam, tas pamatojas ne tikvien uz manu paša dzīves ceļu, bet arī uz mūsu tautas augšupeju.

1939. gadā mums vieniem un atstātiem bija jāpleņem mūsu pretinieku kara pieteikums. Mēs rīkojamies pēc Klausēvica atziņuma, ka varonīga pretestība visos apstājos labāka par gļevu padošanos. Tādē es arī 1939. g. 1. septembrī reičstīgā deklarēju, ka nekad ne laika, ne arī kāda ieroču vara nepiespiedīs vācu tautu padoties. Kopš tā laika pirmām kārtām ar mūsu pašu spēkiem ienaidnieks atspiests no vācu robežām pa daļai vairāk nekā 1000 kilometru attālumā. Vienīgi pa gaisa ceļu viņš var terorizēt vācu dzimteni. Bet arī šeit top tehniskie un organizatoriskie priekšnoteikumi, lai

(Turpinājums 2. lpp.)

Viņi nenoliedza savu tautību

Padomju „paradīze” daudzām cilvēkiem, kas nokļuvi šaj „svētajā” zemē, kļuvusi par kapu. Tikai nedaudziem izdevies izkļūt no šīs elles un atkal ieraudzīt pasaules gaismu. Šīs dienas Rīgā lebrauca lielāks skaits latviešu no Padomju apgabaliem, kuru iegēmis vācu karaspēks. Tagad šie tautieši pēc vairāk kā 2 cietānu gadu desmitiem vecajā dzimtenē savu tautiešu vidū sāks jaunu, cilvēku cieņīgu dzīvi.

Jaunlebraukušo tautiešu skaitā uzkrīt kāda cēla auguma vīrs, kura seji skaidri izstāstas grūtu laiku pēdas. Kā viņš pats stāsta, viņš kopš sava 12. dzimšanas gada dzīvoja Krievijā, sākumā strādājis par postnieku un vēlāk par zemnieku. Tagad viņš jau ir 60 gadus vecs. Šis vīrs ir tipisks latviešu pārstāvis, kas tālu no dzimtenes neatsīcīdāmi pasargājuši savu tautību un izturīgi pretojušies iznīcinātāji boļševisma ietekmei. Pārsteidz, ka šis vīrs, kas nes isti latvisku vārdu un savu lielāko dzīves daļu nodzīvojis krievu starpā, sākumā zem kara valdības, vēlāk zem boļševiskā režīma, neprot ne vārda krieviski, kas ir neapšaubāms pierādījums tam, cik ļoti viņš pieķēries savai tautai, Mātes valodu viņš runā pilnīgi bez akcenta. Viņa dēls, kuru kādu dienu boļševiki no nabadzīgā kolchoza (kur ģimene dzīvoja) izslēdza, tā sieva un viņa abi mazbērni, kuru viņš ņēmis līdz atpakaļ vecajā dzimtenē, Latvijā nekad nav redzējuši un tomēr viņi nešķirami saauguši ar savu dzimteni. Liekas, it kā šī ģimene vienmēr būtu dzīvojuši mūsu starpā. — Salīdzināsim šos vienkāršos zemniekus ar tiem „latviešiem”, kuri 1940. gadā ar uzbrucējam sarkanām bandām ielauzās Latvijā. Gandrīz nevienam no šiem boļševiku varas vīriem nerunāja pareizu latviešu valodu; krampjaini viņi meklēja vārdu un izstāstus. Boļševiskā inde tos bija pilnīgi saindējis. „Pirma komunistu laika”, stāsta vecais latvietis, „apvidū, kurā es dzīvoju, bija daudz latviešu, mums tur bija latviešu skola un mēs uzturējām dzīvības attiecības ar veco dzimteni. Kad pie varas nāca boļševiki, skolas likvidēja un mums pat aizliedza runāt latviski. Mūsu tautības dēļ mūs izzobojā un izmēja. Protams, šajos apstākļos nebija domājama reliģiozās dzīves brīvība, arī pēdējos gados ne, tā kā mani abi mazbērni, no kuriem viens tagad ir 10, otrs 8 gadus vecs, vēl nav kristīti”. — Mēs uzstādām jautājumus: „Kur tad īstenībā palikusi reliģiozā tolerance, ar kādu Stalins lepojas ik uz soja?” — Vecais latvietis starp citu stāsta: „1937. gads bija visneiedomājāmākais vajāšanu un masu slepkavību gads Padomju savienībā. Šajā asiņainajā laikā latviešu Padomju savienībā vajāja to tautības dēļ. Pilsetās čeka savus upurus varēja vieglāk sameklēt. Uz laukiem latvieši tomēr vairāk varēja izbēgt saviem vajātājiem. Šajā pašā gadā Padomju savienībā notika bēdīgi slavenā tautas skaitlāšana, kuru kad sarkanie varas viri pašī bija parlicinājušies par katastrofālo iedzīvotāju skaita samazināšanos bada un slepkavību dēļ, anulēja. Ar draudiem žido agitatori piespieda latviešus aptauju lapās apzīmēt sevī par „krieviem”

„Apgabalos ap Vitebsku runāja, ka dzīve Latvijā esot daudz labāka kā Padomju savienībā”, stāsta vecais latvietis. „Un tiešām daudzle padomjarmieši, kuri 1940. gadā plūda uz Latviju un pārējām Baltijas zemēm, pašī varēja parlicināties par lielo starpību! Par manu braucienu uz dzimteni”, nobeidza vecais vīrs, „mani daudzi apskauduši. Tumsī elementi, kuri bija padevušies boļševismam, man tomēr grībēja izdurt acis, lai es Latviju vairs nevarētu atkal redzēt”.

Tas bija tautieša stāsts, kas nebija nodevis savu tautību. Tas bija vecā latvieša stāsts, kas tagad atkal atradis savu dzimteni. M. Zichmanis.

Melokāmā pašāvībā uzvarai un nākotnei

(Sākums 1. lpp.)

ne tikai galīgi sadragātu Ienaideņa terora uzbrukumus, bet arī atmaksātu ar cietiem un ledarbiņģiem soļiem. Šai varenajā likteņa cīņā vienīgi taktiskās vajadzības vienu vai otru reizi spēj kādā frontē mazliet atiet vai arī izvirīties no sevišķiem draudiem. Bet nekad netika salauzta tas tērauda loks, kas, vācu dzimtenes kalns, mūsu kara vīru varonības un asiņu turēts, sargā Lielvāciju.

Un tieši šai laikā es sagaidu, ka nācija ar neatlaidīgu spūtu visos šīs varenās cīņas novados pildīs savu pienākumu. Tai ir lemesis pašai pašūties uz šēvi, Partijai no savas puses visur jābūt par priekšzīmī Dzimtene var ar lepnumu radzīties uz saviem karavīriem, kas, varonīgi ziedojot savas asinis, visgrūtākos apstākļos vienmēr no jauna pilda savu pienākumu. Bet fronte-lai ciešāu pīnās stundās, daudzu nedēļu un mēnešu bieži vien pārcilvēcīgās prasības stīnu savu dzimteni, kas šodien tāpat kļūvusi par cīņas ieskaitītu fronti tikai ar to izšķirību, ka tie varonība savu piepildījumu rod sirmgalvjos un zēnos, mātēs, sievietes un meitenēs. Tādēļ katram karavīram svets pienākums vēl vairāk nekā līdz šim saglabāt augstāko izturību un veikt, ko prasa cīņa. Vācu tautai vēl nekad visā savā vēsturē nav bijis lielāku tiesību būt lepaši pašai uz sevi, kā šai visu laiku varenajā cīņā. Šis grūdas un sāpīgumu priekšā sabruks visi mēģinājumi uzkrāt arī Vācijai verdzīnātas nācijas likteni. Lai katrs atse-

višķs vācietis, vienalga, kur viņš stāv, apziņos to, ka no viņa paša, no viņa darba un gatavības upurētās atkarīga mūsu tautas saglabāšana, daudzu paudžu liktenis un nākotne.

Tādēļ es arī vācu tautai, vīriem un sievietēm dzimtenē, karavīriem frontē nevaru vārdos pateikties par to, ko viņi veic, ko viņi labprātīgi panes un paciešīgi iztur. Šo pateicību reiz izteiks nākotnes paaudzes, atzīstot, ka viņu brīvā un sociāli nodrošinātā dzīve ir mūsu laika upuru auglis.

Es pats esmu bezgala lepns, ka drīkstu būt šīs tautas Vadonis un pateicīgs Dievam par katru stundu, ko viņš man dāvā, lai es ar savu darbu varētu veidot mūsu vēstures lielāko cīņu sekmīgu.

Itālijas notikumu dēļ vācu interešu aizsardzībai spertie soļi ir ļoti stingri. Ciktāl tie skar Itāliju, tie jau tagad norit plānveidīgi un sekmīgi. Dievidslāvijas nodevības piemērs mums jau iepriekš ir devis veselīgu skaidrību un vērtīgas atziņas.

Bet pats Itālijas liktenis lai būtu visiem mācība vialielāko grūtību brīžos un rūgtākā nelaime nekā neatiecīties no nacionālā goda likuma, būt uzticīgiem mūsu sabiedrotiem un atcīgu sirdi pildīt to, ko mums uzliek pienākums. Tautai, kas Visuvarēnā priekšā iztur šos pārbaudījumus, Dieva gaļā kā atalgojumu saņems uzvaras lauru vainagu un līdz ar to dzīvību. Šai tautai jābūt un tā visos apstākļos būs Vācija.

KURP EJI ANGLIJA?

Angļu kuģu zaudējumi un to sekas

(LD). Angļiem pašiem nav akaidra atāra ja to kuģu telpas zaudējuma pīko apjomu, jo Londonas admirālīte prasīti par kuģu zudējumiem saviem ledzīvotājiem klāt diezgu pīvuri. Lords Vīsters šī gada aprīlī runāja par 16 miljoniem britu sūģu tīrdzniecības kuģu zaudējumu. Ja angļu iestādes sniedz šādas ziņas, tad angļu sabiedrība sāpīgajai un jaunleim smagiem sīteniem. Istenībā skatīti par nogremdēto kuģu telpu ir daudz lielāki. Līdz marta beigām vācu jūras un aviācijas spēki jau uogremdējuši 25,6 miljonus britu un pievienojas Itāļu uogremdētās 2,1 un Japānas 2,7 milj. britu. Ar to Ienaideņa jūras kaujā ar triepaktu valstīm jau līdz marta beigām zaudējis 30,4 milj. britu, līdz maija beigām apaius 31 milj. britu tīrdzniecības kuģu telpas, pie kam no šī zaudējuma lielākā daļa skar Angliju. Ienaideņa propaganda gan pūlas šos zaudējumus mazināt, sniedzot milzīgus skaitļus par kuģu jaunbūvi, tomēr ir pierādījies, ka šie dati ir pārspīlēti. Angļi paši līdz 1942. g. beigām uzrādījuši šādu karakuģu zaudējumus: 5 kaujas kuģi, viena minitōra, 7 lidmašīnu bāzes kuģi, 5 smagie kreiseri, 22 vieglie kreiseri, 5 minū licju kuģi, 101 iznīcinātājs, 49 zemūdenes, 64 pavad- un minū mēklētāju laivas, 6 upju lielgaballaivas, 33 palīgkreiseri un lielāki palīgkarakuģi un 151 mazāks palīgbraucamrīka.

Angļu jūras kara vēsturnieks admirālis Ričmonds 1942. g. novembra beigās laikrakstā "Economist" uzrāda šādus zaudējumus: viena trešā daļa kaujas kuģu, ar kurjiem Anglija iestājas šīnī karā un gandrīz puse no krel-

seriem un iznīcinātājiem.

Ir saprotams, ka angļi atklāj īstenību, ja ziemeļamerikāņu flotes ministrs Kookss amerikāņu kara flotes izbūvei pieprasīja 4 miljonus dolaru, pamatojot šo prasību, ZASV kara flotei nākotnē jākontrolē visas pasaules jūras. Šī plāna piepildīšana nozīmētu, ka angļu jūras spēku pēdējais pamats, pārākā kara flote, tāpat ietu bojā. Ar to Anglijai zustu katra iespēja kādreiz atkal uz jūras būt pārākai par Savienotām valstīm. Tā būtu nobidita otrā vietā. Otrās šķiras jūras spēks ir neiespējamība ītam jūras spēkam jābūt vienīgam un visur esošam, citādi tas nav jūras spēks, bet gan jūras neapēks. Ar to arī izskaidrojams lielais uztraukums Anglijā par Kooksa kunga miljardu programmu.

Paziņojums

Jēkabpils apriņķī Vārnavas, Mazzalves, Zalves, Neretas un Mēmeles pagastos trakumsērgas karantīnas laiks izbeidzies. Sakarā ar to minētos pagastos trakumsērgas apkaņošanas ierobežojumi tiek atcelti.

Jēkabpils apriņķa priekšnieks.

Vairāk pienākuma apziņas!

Sīlātes pagasta vecākais, ņemot vērā, ka ir pagastā ledzīvotāji, kas pastiprinātā kārtā lieto reliģiozus dzērienus, bet ražīga darba pienākumu nepilda, atzīdīnīoties ar nevaļu, kautgan dzeršanai tiem laika diezgan — pēdējos brīdina no dzeršanām darba laikā, piedraudot ar papildnodevām un pat sodiem. Apr. piekritītošas iestādes vairākus slatēšus par sīktu piena nodevu pildīšanu sodījušas gan ar govīs, gan aitas atņemšanu bez atlīdzības un ārpus normas.

vinam uzbrāk, tikai jā, ka reibst galva, sap loceklī un ka visniecīgākais ieskrabājums kļāst cīņājoša vāts.

Lai dzīves apstākļus uzlabotu, strādāts un paveikts daudz. Gājēju un braucēju satiksmē kalpo izbūvēti koka laipu ceļi. Ja citos frontes sektoros, karavīri nobrienas dubļos un puteļļos, tad tie, nepārsplīējot, jāsaķa — tie staigā spožos zābakos. Iespējami izdalīta arī apkārtnē. Tomēr tie vēl nav svārtīgākie veikumi, kas vislabāk palīdz panest purva dzīves mokas. Vislabāko karavīru atzīntību izpelnījusies mūsu frontes pirts šajā purvā. Pirts pati par sevi jau ir nepieciešama katrā latvieša lauku sētā un to uzskata pat par svētu vietu, bet šajā pamestajā ellē tā ir īsta leģionāru šķīstītava. Mūsu pirts ārpusē ir vienhārša, bet iekārtota tā tik labi, cik vien tas iespējams tiešā frontes tuvumā un purvā. Krāsns tur izmārēta pēc visiem teorētiskiem un praktiskiem atzinumiem. Pirti, kas uzreiz spēj uzņemt 20 vīrus, ir arī lāvas un priekštelpas pat spoguļis. Pirti kurina ik dienas. To veic parasti vecāki vīri. Tā kāds pāvecāks leģionārs šeit redzams ik dienas no agra rīta līdz vēlam vakaram. Viņš nes ūdeni, zaģē un skaldā

Kūku kūdra aizstās 48000 sterus malkas

Priecīgas dānē Krustpils cukurfabrikas mašīnas, ritēs raīs darba AEG uzņēmumā Rgā, un abu šo uzņēmumu varenajās krāsīs degs Kūku purva dedzināmā kūdra. Kūku kūdras fabrika, neskatoties uz to, ka pašā ražošanas sezonā bijuši neizdevīgi laika apstākļi, enerģiskā direktora J. Kerves vadībā sekmīgi strādājuši, un salīdzinot ar pagājušo gadu, gandrīz dubultījusi savu dedzināmas kūdras devu. Fabrikas tehniskais Iekārtojums atbilst izmantojamās platības apmēriem un visu sezonu, no 15. apr. līdz 24. a.g., šogad blīvas nepārtraukti nodarbinātas 7 kūdras elevatoru mašīnas, 5 darbināmas dizelmotoriem, 2 ar elektrību. Būtu vēl daudz kas ražojošo mašīnu nozarē modernizējams, papildināms, bet patreizējais laiks to neatļauj, un tāpēc darba ražība jāpauk vairāk tieši, ar paša čāklā cilvēka līdzdarbošanos. Un to šogad Kūku kūdras fabrikā katrs strādnieks pierādīja ar priecīgu prātu — stāsta direktors.

No administrācijas puses darīta viss, lai sagādātu grūtā kūdras rakšanas darba darītājiem ērtākus Ikdienas apstākļus, gan rūpējoties par piemērotiem apģērbiem, gan apaviem. Noorganizēts labs kopsalds. Sezonas laikā

apziņģākiem un čāklākiem strādniekiem izsniegtas degvīna un papīrosu prēmijas, bet tagad, sezonai noslēdzoties, visi tie, kas nebūs neatļānti kaļvejuši darbu un būs parādījuši centību, saņems vēl līdz 80 punktiem atļāuju tekstilprāču iegādei. Zāvēšanas un transporta darbi fabrikā turpināsies līdz jaunvārim. Svētdienās, nedomājot par atpūtu, vadītājs un strādnieki čāklī gēmuši dalību lauku ražas novākšanā.

Izrāktais un sagatavotais dedzināmais kūdras daudzums 104000 m³ jeb 16000 t aizstāj 48000 sterus malkas. No šī daudzuma 10000 t nodotas Krustpils cukurfabrikai, 6000 t AEG uzņēmumam Rgā. Fabrika Iekārtoja tikai dedzināmas kūdras ražošanai un direktors J. Kerve, kuram šīnī nozarē levērojami pieredzējumi un prakse, agrāk strādājis Slokas Kemeru kūdras fabrikā, ir iepriecināšas cerībās par turpmāko darbu Kākās, un vispār par tiem milzu enerģijas spēkiem, kas vēl neizmantoti slēpjas mūsu svētās dzimtenes daudzajos purvos.

Kūku kūdras fabrikā šīnī sezonā strādājuši arī nākamie darba dienesta vīri, kas tagad atrodas pelnītā atpūtā. —it.

Vācu tanki kaujas gatavībā

Draudīgi pret Ienaideņu vērienu smago vācu tanku lielgaball, kamēr kāds Pīzelers "Storcha" pārlieto Ibrauda atvāļes broiti.

Kā strādā «Izejviela» Jēkabpils

Izejviela vākšanas un starptiecības uzņēmuma "Izejviela" Jēkabpils centrā ir nodarja Jauņiejlavā un 9 aģenti, no tiem 1 Līvānos, 1 Pļaviņās, 1 Koknesē. Uzņēmumu enerģiski vada N. Jūra. Uzņēmums caur aģentiem un uz vietas nodalās vāc galvenokārt visādus dzelzi un krāsainu metālu lūžņus, lupatas zverādas, ieskaitot kaķu un suņu ādas, nederīgus stiklus, gumijas u. c.

Izejot pirmajās telpās, kurās līdz augšai piekļautas ar Ietošanai derīgiem melnmetāla lūžņiem, pavadošis stāsta: "No šiem, visvisāda veida dzelžiem un mašīnājam, lauksaimnieki, izejvielu nodevēji, rūpīgi meklējot var atrast kādu noderīgu daļu savai remontējamajai lauksaimniecības mašīnai, vai arī izlabojamam darba rīkam". Pārējās pašajās noliktavas telpās krāsainie metāli, stikla lūžņi, lupatas u. c. viss jau pa lielākaļ daļā sakārtots, iesaiņots, un gaida nosūtīšanu uz fabriku.

1943. gadā no visa Jēkabpils apriņķa un aģentiem Līvānos, Pļaviņās, Koknesē jau savākta 15 t lupatas un to papīra, 4 t daž. vec. gumija 100 t kaulu, 13 t krāsainu metālu, 115 t stikla, ap 60000 dažādu pudeļu, 0,5 t putnu spalvu un 100 t melnmetāla lūžņu, no kurjiem pēc rūpīgas šķirošanas lauksaimnieku vajadzībām atšķirtas 12 t. Par nodotām mantām — lūžņiem, "Izejviela" izsniedz prēmijas. Zīmīgi, ka visčāklākie nederīgo priekšmetu nodevēji ir mazturīgākie pilsoņi, bet turpretī turīgākie, nesaprotama temestu dēļ, "Izejvielai" nenodod neko. Beidzot N. Jūra parāda kādu Ievēribas cīnīgu svaru bumbu, ar kuru savā laikā Jēkabpils šīds, labības un lina Iepircēja Kaitners ik uz 100 kg svara latviešu zemleku aprākšis par 25 kg (10 kg svarbumbai pielīts klāt vēl 2,5 kg, bet skaitīts tikai par 10 kg!)

Visu, kas liekas pilnīgi nederīgs, ir jau nolietojies, u. t. t., nevajaga aizmeat skaidienā, jo no lūžņiem fabriku modernajās mašīnās top jaunas, vērtīgas mantas kafam un dzīvei. —it.

Dzimtenes sauksme

no 1. 2. līdz 18. IX

Visi, kam uzdevumu pildīšana veicas vieglāk, lai pasaižiedzīgi sniedz roku tiem, kam darbs šokas grūtāk.

Generālis O. Dānkērs, Iekšētiu ģenerāldirektors.

Nebūs gandrīz neviena darba lanka, kas būtu patiesi pilnīgi ideāls. Vienmēr būs atrodams kāds berzes punkts, visvairāk tur, kur daudzi cilvēki strādā kopā. Taču jo vairāk katrs atsevišķais nodziņās savu darbu un darba viņu pārņem, jo vairāk viņš Iprōt mūsu darba nepieciešamību uzvarai, jo mazāk viņš ausles traucēties no šiem aukumiem. Daudz ātrāk viņš saņiegs zināmas pilnības viedokli par šo lietu. Viņš nesajūt darbu par nastu, jo zinā, ka šīda darba smaguma apziņa galu galā viņa darbam tikai kaitē. Augstāk stāv pienākuma apziņa un atbildības saūta.

Šīs skaidrās un vienkāršās prasības jau sen saprātīa leģionārs frontē, piepildīdams tās ik dienu, ik stundu. Dzimtenē mums bieži vien ir grūtāk ieskaīties viņu tālsnīgāvē lietā un par visu — palīdzēt tai līdz pēdējai konsekvencei. Lietā griezās ne tikai ap savu pienākuma pildīšanu, bet gan arī par Iekļaušanos tur, kur var palīdzēt cīttiem, jo visi kopā mēs izveidojam cīeīti vienotu kopību cīņā pret Ienaideņu.

Stalīna «palīgi»

(LD). Kā "Nedējas Atbalss" 8. septembrī ziņoja, tad Maskavas, kā arī demokrātu nomete pilnām burām stūrē uz Eiropas boļševizāciju. Stalīna "Izdstrādnieku" skaits, kas nodarbojas ar Eiropas iznīcināšanas plāniem, pastāvīgi pieaug. Mēs vēl neesam aizmirsuši Stalīna galma dzejnieka — Ilijas Erenburga — plānus, kurš savā grāmatā "Eiropas iznīcināšanas treats" piekrit Eiropas kontinenta pārvešanai tukšenes. Šim žīdam pievienojas tātd Iespaidīgais "zinātniskais" Stalīna palīgs, Maskavas profesors Varga, kurš neilgi atpakaļ deva paskaidrojumu, pēc kura 5 miljoni strādnieku no "uzvarētām" Eiropas zemēm deportējami uz Padomju savienību. — Līdz šim Maskava noliedza desmit tūkstošus Baltijas tautu piederīgo izsūtīšanu uz Sibīriju un attaisnoja sevi ar izrunu, ka tikai politiski neuzticamiem pārvietoti uz aizmuguri. Tagad runā Varga sava "Ielā skolotāja" vārdā par deportāciju. — Mums Maskavai nevajadzēja radīt zīlu mīgu, jo mēs mauijām ļoti labi, ka Latvijā savā laikā lieta griezās ap Iatu izsūtīšanu gluži tā, kā to Stalīna "zinātniskais palīgs" šodien atzīst.

Stalīna Iudzstrādnieki pūlas pasaules revolūciju nostādīt kā "mūsu" boļševisma lietu. Neilgi atpakaļ žīdu kaudītājs Rozentāls pūlējās neatlaidīgi runāt par Padomju savienības tēsoņu karu un mēģina pierādīt, ka katrs boļševisms apkaņošana ir "netaisna" lieta. Šī izklāstīšana ir žīdiskās sagrozīšanas melstardarbs!

Man latviešu tauta šodien vēl vispār eksistētu, ja tā Kremļa "taisnā" lietā ticētu?

Šīnīs dienās no komandējuma uz Lielvāciju atgriezās LJO Jēkabpils apr. nodarību un sporta instruktors Eriks Savičs. S. Lielvācijā pavadīja 5 nedējas, piedaloties vācu jaunatnes sporta un militārās nometnēs Niraberģas un Mīnhenes apkārtnē.

Pauls Apoga

Ar tevi

Tur mežā Iemaldījies taka,
Tur kautras puķes galvas kļāva,
Tur mani aicināja aka,
Tur mēle izslūpsusi laka
Tur sirds sev prieku, nevaldāmu
prieku ļāva.
Ar mani apse bij, ar mani kļāva,
Ar mani lapu trauksīs trietas,
Ar mani atbalss, klusa graiva
Un tavu kairā mule tava,
Kas sāka, cik šīs stundas, retās
stundas isas.

Leģionāru šķīstītava purvā

SS-PK. Mūsu Itnijas ir purvā. Liekas, ka zemes Radītājs šo zemes stūrī pametis pašā Nelāba fantastiskā veidošanā. Pavasarī šē slēpās akacis aiz akacā un damburs bija neizbrienas. Bet karstajās vasaras dienās ādens stipri izžūvis, un melno rāvu vietā aug sūltga, pat divi metri gara smilgu zāle. Nule purvs, starp ložu koplautājiem bērzu stumbriem, atgādina pļāvu. Bet dzīve nav tikama. Gaiss smags, pilns neredzamām slimību dģļiem un Iidojošiem parazītiem. Dzīvojot šē, cilvēks nemaz nezina, no kurienes un kas

malku, tā rūpēdamies, lai katrs leģionārs pat parīs reizes nedēļā dabū kartīgi izsūtināties un nopērties. Liekas vecais pirtskuris zina noslēpumu, kā šajā nejaukajā purvā būt mošam un izturīgam, jo viņš apmierināti smīn, noraudzīdamies braņojos leģionāros, kas izbaudījuši karstu pirts svelmi, aiziet ļautri un lunkani. Pirts tos patiešām atjaunojusi un šajā purvā šīstījusi SS-kara zīgotājs Jānis Buceņieks.

Sveinīgs brīdis bunkurā «Sēfuzeme»

Vēl rīta agrumā purvs drebēja zem granātu, mīnometēju un automatisko Ieroču uguns, jo mežabrāļi atkal no jauna nāca triecienā, lai atbrīvotos no drošsirdīgajiem purva pārejas sargātājiem. Un atkal viņu uzbrukums sabruka jaunā vada komandiera un viņa vīru dzelzs apģēmbības priekšā. Pēc nedaudz stundām purva bunkura "Sēfuzemes" priekšā redzams sveicienam satīngūts Ierinda. Ieradies bataljona komandieris pulk. A. Sākumā liekas, ka tas ir parastais inspekcijas apmeklējums, bet šodien pulkveža seja ir sīrsnīgāka un noslēpumaināka kā parasti. Seko uzruna!

"Karavīri! Man katreiz ir bijis prieks par katru to darbu, kas pierādījis jūsu latvisko karavīru stāju, bet šodien savu prieku es vārdos nespeju izteikt". Tad komanda: "Virsseržant Cietņ Miervaldi — pret Ierindas vīdū!". Jau nākošā mirklī jaunā vada komandiera sugums sastīngst sirmā pulkveža priekšā. Karavīru sejaš sašprindzinājums.

Turpinot uzrunu, pulkveža acis Iezadzies vaģums. "Karavīri! Tikai nesen atpakaļ es šo vīru stūtiņu pie jums par vada komandieri, nemirklī nešaubīdamies, ka jūsu vadību nododu, kautgan ļoti jauna, tomēr drošsirdīga komandiera rokās, kas savu latviešu karavīra stāju jau pierādījis aizvadītājās ziemas kaujās pie Veļķija Lukiem. Un nesmu maldījies. Trauksmais un cīņas gara pilns bija viņa skatiens pirmo reizi stāvot manā priekšā, un tādu es viņu redzu arī tagad". Un smaldot pulkvedis spēz vada komandiera roku: "Virsseržanta kungs, man ir tas prieka pilnais uzdevums — par jūsu izcīlo vada vadību, personīgo drosmi un latviskās sirds degsmi pāsniegt piešķirto II pak. Dzelzskrustu!". Vēl nav izskanējuši pulkveža pēdējie vārdi, kad pelēko purvāju pāršalc

skatī "Urta!" saucieni. Izjūk visa Ierinda un nākošā mirklī daudzas rokas uzlīdina gaisā savu vada komandieri, uz krūtīm mirdz Dzelzskrusts, vēstīdams, ka varoņu saimē Ierindojies jauns Iocelis, kura šūpulis kārts kalnainajā Augšzemgalē. Visapkārt valda neaprakstāms prieks un arī jaunā komandiera mirdzošais acu skaits un tikko jauzamais smalds ļauj nojaušt, cik dziļi savijģots ir dzelzskrusta vīrs.

Un jautāts par to, virsseržants C. atbild: "To, ko es patlaban izjūtu, ar savām gaviļēm jau izteica mani pūši. Mums divu domu nav. Bez tam mani īsti Iepriecina arī apbalvojuma atvaļinājums, ko varēšu pavadīt savā tēva sētā Biržu pag. Mums nav sevišķi daudz laika priecīties, jo pirmās karavīram ir pienākums". Tie ir pēdējie vīruss. C. vārdi un jau pēc dažām stundām viņu redz savu vīru vīdū labojot partizānu uzbrukumā izdarīto aizsprostu. Tādus mēs redzam varoņus, kam pienākums ir augstākais likums. Un tāds varonis ir arī mūsu jaunais Dzelzskrusta vīrs, kas aizvadījis vēl tikai 20 vasaras — neizsīkstoša cīņas spara unlatviskās sirds degsmes aparots cīnītājs.

Septembris, Austrumas.
Kaķa zīgotājs Iin. Veļdemānis.

JĀAPDROŠINA RAŽA PRET UGUNI

Zemgales lauku devums jau no ti-
rumiem plūst uz mūsu pu-
si. Pildās labības šķūņi, sāk jau
dūkt kuļammasīnas un graudi birst
apcirķos. Lauksaimnieka visa gada
pūļu augļi saplūst vienūniet. Līdz
ar to, blakus daudzām citām lauksaim-
nieka rūpēm, iedomā arī par savāktās
ražas pasargāšanu un ugunsbrīesmām.
Lauksaimniecības ēkas ir obligāti ap-
drošināmas. Ļoti daudzi lauksaimnieki
ir izpratījuši arī sava inventāra apdroš-
nāšanas lielo nozīmi. Tas pats vienmēr
iedomā arī ar ražu, jo raža
ietvertas tik lielas vērtības, ka būtu
valrāk nekā vieglprātīgi atstāt to ne-
apdrošinātu. Neuzmanīgi nomests de-
gošs sērskociņš, kuļammasīnas izmešta
dzirkstele vai arī laundzija roka —
viss tas var tāt brīdī pārvērst pelnos
arāja daudzus rīņus un pūļu augļus.
Pat ļoti labi nostādīti saimniecībai
tādā gadījumā jānosāk grūtībās. No
tām iespējamām grūtībām viņu var
pasargāt ražas apdrošināšana pret uguni,
kas dod iespēju saņemt ugunsgrēka
nodarīto zaudējumu atlīdzību. Ražas
apdrošināšanai prēmijas nav augstas.
Atkarībā no ēku būvmateriāla katrā
saimniecībā, apdrošināšanas likmes
svārstās no 1,20 līdz 4 RM par kat-
riem 1000 RM apdrošināšanas sum-
mas. Ražu var apdrošināt Latvijas ap-
drošināšanas pārvaldes apdrošināšanas
inspekcijās visās lielākās pilsētās un

lauku centros, kā arī pie apdrošināša-
nas aģentiem katrā pagastā uz vietas.
Inspekcijas atrodas — Jēkabpils,
Brīvības ielā 239, un Viesīte, Brī-
vības ielā 4.

Ražas apdrošināšanu var nokārtot
ātri un ērti. Apdrošināmās ražas sa-
raksts nav jāasatāda, nav arī jāizdara
tās apskate uz vietas saimniecībā, bet
pietiek tikai uzdot sējumu platību, lai
varētu aptuveni aprēķināt ražas vērtību.
Ja pašam īpašniekam kautkādu
lēmumu dēļ nav iespējams savas
ražas apdrošināšanu nokārtot, tad to
viņa uzdevumā var izdarīt ikviens piln-
gadīgs viņa ģimenes loceklis, saimes
loceklis un pat kaimiņš. Lai saņemtu
lauksaimniekiem iespējami pilnīgāku
drošību, tad ražas nodrošināšanas no-
teikumi nosaka, ka raža skaitās ap-
drošināta ne tikai tik ilgi, kamēr tā
atrodas pašā saimniecībā, bet arī ceļā
uz nodrošināšanas vietu, dzirnavām un
pašās dzirnavās. Arī tīrīšanā nodotā
labība skaitās apdrošināta. Tā tad, ir
darīts viss iespējams, lai ražas ap-
drošināšana būtu pēc iespējas viegla
un vienkārši izdarāma un arī lai saņ-
ētu iespējami pilnīgu nodrošinājumu.
Atstāt ražu neapdrošinātu, nozīmētu —
nevietai ietaupīt nedaudz markas un
līdz ar to uzņemties risku, nelāmes
gadījumā ciest smagus zaudējumus
daudzu tūkstošu marķu apmērā.

Kūdras ražošana

Latvija jau daudz gadus atpakaļ
sāka pievērst uzmanību kūdras ražošanai. Di-
binādas pirmās kūdras fabrikas, ar
kūdru bagātāko purvu izmantošanai
blakus tām lauksaimnieki, dažādas
b-bas (lauksaimnieku, piensaimnieku)
un pat pilsētas organizēja tūkdoš
purvos savām vajadzībām kūdras rak-
šanu. Gan pašu spēkiem vien, gan
ar algotu darbu spēku, un bija gadi,
kad Jēkabpils apriņķa daudzajos pur-
vos tika saražots tūkstošiem tonnu
dedzināmās kūdras. Tagad, asi
izjūtot darba spēka trūkumu, stāvok-
lis ir mainījies, visu darba spēka ener-
ģiju saistīja tīrumu ražas novākšanā
un pavisam maz palikas to dienu, kad
varēja ierasties purvā kūdru rakt.

Jēkabpils apriņķis

stādū un Aizsargu nama vajadzībām
Šeit jāpiezīmē, ka pie kūdras sara-
žošanas darbu dalību ņēmuši Jēkab-
pils vidusskolas skolotāji. Pavisam
neveicies arī kūdras rakšanu Eļķ-
ņu un pagasta lauksaimniekiem, kuriem
Nomaļnieku un Nomas purvos gan
sacelti šķantīti un veikti visi priekš-
darbi, bet sakarā ar lielo darba roku
trūkumu lauku darbos, kūdras rakša-
na nesekmējusies. Mazākos apmēros
atsevišķi lauksaimnieki savām vaj-
adzībām pakalpo kūdru gatavojuši Abe-
ļu, Saukas, Neretas un Zales pagas-
tos.

Poplašina radio sveicienus kaņavīriem

Rīgas galvenais raidītājs paplašinā-
jis latviešu kaņavīru piederīgo sveicie-
ņu nodrošināšanu cīņtājiem frontē, dodot
iespēju piederīgiem sveicienus ierunāt
personīgi. Personīgā sveicienā ierunā-
šana notiek regulāri katru sestdienu
no plkst. 19 līdz 20.

Kaņavīru piederīgiem, kas vēlētos
paši nodot sveicienus, sveicienu teksts
iesūtāms laikus latviešu kaņavīru radio
pasaules birojam Rīgā, Radio ielā 4,
atzīmējot arī kaņavīra dienesta pakāpi,
lauku pasta numuru un sveicinātāja
adresi ar telefona numuru. Lauku ie-
dzīvotājiem, kas vēlētos personīgi
sveikt, lūdzam vēstulē atzīmēt datumu,
kurā sestdienā viņi varētu iebraukt
sveicienu ierunāt. Vēlāk sveicienu no-
došanu lauku iedzīvotājiem iekārtos
parocīgāki un ērtāk.

Visveiksmīgāk šai vasarā ar pakal-
šu kūdras sagatavošanu veicies Bīr-
ņu un pag. lauksaimniekiem. Strādāts
5 purvos: Spuldenieku, Melnsalu Ča-
ku, Nomas un Ahnītes. Savām
vajadzībām krājumus sagatavojusi
apm. 80 lauksaimnieki — Bīrņu lauk-
saimniecības b-bas kūdras ražošanas
sekcijas biedri. Nomas purvā pat
uzsākta dedzināmās kūdras rakšana.
Kūdras zāvēšanai jau no agrākiem
laikiem uzcelti apm. 70 šķantīti. Bīr-
zieši purvos kūdras ražošanai sākuši
izmantojot jau kopš 1937. gada. Ma-
zāk, bet tomēr kauko arī darījuši
Dignājas lauksaimnieki. Darbi
ritējuši Jersikas un Ašuvēra purvos.
Jēkabpils uzņēmuma nozare sa-
vām vajadzībām Jēkabpils pilsētas
purvā saražojusi vairāk kā 100 m³
dedzināmās kūdras, kuru izlietos ie-

Darbi septembra otrā pusē

Laika apstākļiem uzlabojoties, vasa-
rāju labības ievākšanas darbi ievēro-
jami pavirzījusies uz priekšu. Vasarā-
ju labības novākšanai izmantojama
katra sausākā diena. Septembra beigās
sētie ziemāji, kā rāda ilggadīgi
izmēģinājumi, dod tikai 3/4 no sep-
tembra pirmajā trešdaļā sēto ziemāju
graudu ražām, tādēļ jādara viss iespē-
jamais, lai bez vajadzības ziemāju sē-
ja nenokavētos.

Lai gūtu labu ziemāju ražu, jāievē-
ro sekojošie pamatnoteikumi: 1) Sēt
tikai zemē, kurā pietiekami nosēdusies,
kas sevišķi no svara smagākās augsnašs.
Ja šai pirms sēšanas vēl ir jāņā, tad
arī tikai sekli, bet nepietiekami nosē-
dusies augsna jāpiebīvē ar smagāku
rievainu veltiņi, 2) Sēt tikai vietējiem
apstākļiem piemērotu šķirņu atzīto sē-
jumu vai vecāku ataudzējumu sēkli.
3) Sēkli pirms sēšanas kodināt. 4)
Neizdarīt sēju pārāk slapjā augsnā. 5)
Rudzu sēkli iestrādāt sekli.

Septembra otrā pusē viens kartu-
peļu lauks pēc otra zaudē savu za-
ļo lakstu krāsu, kas nozīmē, ka aug-
šana izbeigusies un klāt kartupeļu vā-
camais laiks. Agrām un vidēji agrām
šķirņiem laksti nogāja jau septembra
sākumā. Vidēji vēlam un vēlām šķir-
ņēm laksti vairums gadījumu vēl stāv
zaļi. Jāņem vērā, ka ap 10.—15. ok-
tobrī mums dažu labu rudenī (kaut

arī tas gadās reti) var uz sāku laiku
iestāties sala, kas var sabojāt nevien
kartupeļu, bet pat biešu uzglabāšanās
spējas. Tādēļ kartupeļu novākšanas
uzsākšana jāpieskaņo saimniecībā eso-
šam darba spēkam, neskatoties uz to,
ka kartupeļu augsna turpinās un lak-
sti tiem vēl zaļi. Tādā gadījumā vis-
pirms vācamām platībām apņēmam ce-
dēju pirms novākšanas laksti jānoņauj,
kas veicina bumbuļu pēciēnāšanas
un labāku uzglabāšanos. Sakarā ar
lielām šīs vasaras lietus gāzēm dažos
apvidos gaidāma pavisam niecīga kar-
tupeļu raža. Dažā labā kartupeļu lau-
kā jau tagad redz tikai nezāles, bet
no lakstiem tikpat kā nekā.

Nemot vērā kartupeļu ārkārtīgi lielo
nozīmi cilvēku uzturā kāja laikos, šī
gada kartupeļu ražas novākšanai un
arī uzglabāšanai jāpiegriež visnopiet-
nākā vērība. Uzglabāšanai pagrabos
tā priekšrocība, ka iepuvušo, bojāto
kartupeļu atlasīšanu var izdarīt arī zie-
mā. Vairums mūsu pagrabu ir ar sliktu
ventilāciju un kartupeļus tajos sa-
ber pārāk biežās kārtās. Ventilāciju
var veicināt, neberot kartupeļus tieši
uz klona, bet uz dēļiem, zem kuriem
jāatstāj ar 15 cm augsta tukša telpa.
Līdz ar sverētenski novietotas žāgaru
buntītes, uz katrām 2—3 m² pa vie-
nai, koka griestu (ja pagrabam tādi ir)
daļveidīga noņemšana, siltam laikam
pastāvot, durvju, lūku un logu turēša-

Jēkabpils teātris

LJO informācija

Plaša jaunatnes darba sanāksme Secē

pēc pārorganizēšanas ir kļuvis par pat-
stāvīgu organizatorisku vienību, kas
būs atsevišķi no Tautas Palīdzības un
turpmāk saukties Jēkabpils teātra
ansamblis. Teātra vadība apstiprināta
šādā sastāvā: vadītājs K. Grabovskis,
makslin. vad. V. Segliņš, administra-
tors H. Celmiņš.

Otdienas vakarā Aizsargu nama
mazajā zālītē pulcējās teātra ansam-
bļa vadība un darbinieki, lai pēc ko-
pējām pārrunām saktu tekošās sezo-
nas darbu, resp. mēģinājumus. Darbi-
niekus uzrunāja teātra ansambļa vad.
K. Grabovskis un makslin. vad. —
rež. V. Segliņš. P. Gruzins komēd.
Para lade dekorācijas gatavo maksl.
Alfr. Kalniņš. Pirmizrāde paredzēta
9. oktobrī, bet 16. okt. Dienvidvēst.

No līdzšinēja teātra personāla 16
dabniekiem paredzēta atlīdzība no iz-
rādēm, pārējiem pagaidām atlīdzība
nav paredzēta, bet gan kursu darbu
un praktizēšanas iespēja. Honorētos
teļotājos aicināti: Saiva, Māsina, Pli-
ša, Vēdiga, Reinberga, Vetere, Vēle-
na, Grinberga, Abihs, Celmiņš, Pam-
pulis, Skanstiņš, Vaivods, Kambala,
Dabols un Strauts.

Pirmizrāžu abonementam bijis ļoti
liels pieprasījums un tas vietu skaitu
pārsniedz jau par 25 proc. Pirmizrā-
žu abonementa kartes Kvēltiņa vei-
kalā jāizpērk līdz 25. septembrim. Tie,
kas nav dabājuši abonementu uz pirm-
izrādēm, turpat sev var aizrunāt vietas
uz otrajām izrādēm un šīs vietas tiem
tikai rezervētas un jāizpērk līdz zinā-
māji dienai pirms katras izrādes.

Teātra ansamblis dos arī vairākas
viesizrādes apriņķī: šīs izrādes būs
notikt svētdienās. Tāpēc organizācijas,
kas vēlētos pie sevis sarakot šādas iz-
rādes, lūgtas neprasījumus adresēt
V. Segliņam, Jēkabpils teātra ansam-
blī. Oktobrī būs iespējams izbraukt
divas reizes — svētdienās 17. un 24.
okt.

Pagājušās sezonas teātra darbs bi-
jis sevišķi rasnīgs un nesis lielu kul-
tūras svētību, kāpēc ar pilnu ticību

Viens no daudzajiem Latvju jau-
natnes organizācijas darbiem un uz-
devumiem šovasar ir izpalīgu sa-
nāksmju rīkošana. To uzdevums —
pēc ikdienas darbiem laukos jauniešus
ievadīt sabiedriskajā dzīvē un darbā,
audzināt tos kopības garā un mūcīt
mīlēt mūsu zemi, tautu un kultūru.
Šādā garā sanāksmes vada skolotāji
un LJO vadītāji. Pārrunas mainās ar
mūsu skaistajām patriotiskajām dzies-
mām, sporta nodarbībām, sacensībām
un jautrību. Draudzīgā pulkā, nodarbī-
bās un rotājās ļaujot atrasties jauni-
bas spēkam un priekam pilsētu un
lauku jaunatnei saaug par vienu kopi-
bu. Šādas sanāksmes rosīgi tiek rīko-
tas arī mūsu apriņķī. Dienā, tomēr
jāsaka, ka ne visi ir pareizi izpratuši
šo sanāksmju lielo nozīmi un ir gādī-
jami, kad lauksaimnieki izpalīgiem
neļauj sanāksmes apmeklēt. Šādiem
lauksaimniekiem gau jāreķinās ar to,
ka nākamā vasaru tiem būs jāiztiek bez
izpalīgiem.

Nesen atpakaļ pilsētu izpalīgu darba
sanāksmi bija saauca LJO 16. Jēkab-
pils vienības priekšnieks Osv. Lūciņš
Secē. Bez jauniešiem bija aicināti
arī vecāki, lai iepazīstinātu tos ar LJO
mērķiem un lai rādītu, ko izpalīgi sa-
vās sanāksmēs darījuši. Aicinājumam
bija klausījuši ap 500 jaunieši un to
vecāki, tā kā šī sanāksme izvērtās par
istu Seces jaunatnes dienu. Sanāksmē
ierādās arī LJO Jēkabpils apr. jaunat-
nes vad. V. Krūmiņš, apr. meiteņu va-
dītāja Z. Lapina, pagasta vecākais P.
Bērziņš, tautskolas pārz. J. Ozoliņš
un citi vietējie sab. darbinieki.

Darba sanāksmi atklāja ar kopīgi
nodziedātu darba himnu „Nevis sil-
klot un pīšlīt”. Pēc tam LJO Jēkab-
pils apr. j. vad. V. Krūmiņš iepazīsti-
ņotam sagādāt, ka tekošā sezona
sniegtu mums vēl pilnīgāki un mā-
slinīgāki veidzi gūs nevien pilsētas,
bet visa apriņķa teātra maksas mīlo-
tāji.

nāja ar LJO mērķiem un uzdevumiem,
starp citu sakot:

„Mūsu darbs ievērojama vieta pa-
redzēta savas apkārtnes pētniecības
gāšiem, jo mēs gribam veikt mūsu
jaunatni uz vietām, kur jūtam tālās
senatnes elnu, kur par šo dzīvi un
cīņām stāsta mūsu pīškalni, pīļu un
izrakumu vietas, vest jaunatni tur, kur
vēl paceļas pīlis vai tikai drupu kalnā
slēnas, daudzas mūsu zemes vēstū-
res dažādos laikmetus; vest mūsu jau-
natni uz vietām, kur runā mūsu ne-
senā pagātne no atbrīvošanas cīņu pie-
mieklēm, cīņu vietām un latviešu
karavīru brīļu kapiem; vest jaunatni
tur, kur dzimuši, auguši un mieru at-
raduši mūsu zemes labākie dēli —
dzejnieki, rakstnieki, tautu un kultū-
ras darbinieki lai iegūtu daļu no tā
gara un skaistuma, ko viņi tur guvuši
un devuši tālāk savai tautai; vest jau-
natni mūsu zemes skaistākajās vietās,
kur zili anavāri paveras no kalnu vir-
sotnēm, kur no ēnainiem krāstiem val
klīnīm atsedzas mūsu upju un ezeru
plāsums, kur viņo zilā jūra vai vē-
šālc priežu meža vai slaido bērzu
birza. Tādēļ mēs atvērtām mūsu
jaunatnei acis savas zemes skaistumam,
tā senāji un nesenaļai pagātnei, pa-
līdzēsim tai raklaust mūsu zemes at-
stāt par latviešu tautu un tās mūžīgo
sauližu ar šo zemi, naidīdēsim apīguēt
tautas ceļu pret rīdienes saulstulaj
sūsmā.

Tāpat katru mēnesi tiek rīkota vis-
maz viena lielāka sanāksme — mītu
vai neuzmāra vakara veidā, kas ve-
lta latviešu iektenpes Daugavas dau-
dzināšanai, senču tikumu daudzizpā-
nai. Saulrietā — Jāņu svētku svinē-
šanai un tml. Arvien mēs daudzīnā-
jam mūsu zemi ar svinību brīdī —
uzvedumu „Mūsu zeme”, liekot levdā
Krouvalda Ata neizmirstamos vārdus:
— Kur Dieva saule tevīm pirmo reizi
atpildīta, kur deuse zvaigznes tevīm
vispirmāk viņa visspēcību parādīja un
Viņa vētras tevīm, svētība izbalēto iz-
grābtam, caur dvēseli šalca — tur ir
tava tēvzeme. Un lai tur būtu pilnas
posta k'ntis vai tukšas salas, lai tur
māļotu ar tevi kopā nabadzība, raizes
un bēdas — tev būs šo zemi mūžam
mīlu turēt!

Uzrunas nobeigumā apr. jaunatnes
vadītāja uzrunāta jauniešus nekād šos
vārdus neizmirst un izteica cerību, ka
drīzumā LJO Seces vienība sāks rādīt
visi Seces jaunatni, lai LJO rādītājus
lielā apmērā un par godu latviešu
tautai un dzimtajai zemei.

Seces pag. vecāks P. Bērziņš no-
rādīja jauniešiem ceļu viņu turpmākā-
jās darba gaitās kā ceļa aplēji līdz
dodama sarkanbaltisarkano latviešu ka-
rošu LJO 16. Jēkabpils vienības priekš-
nieks Osv. Lūciņš jauniešus vārdā so-
līās nekād neizmirst jaunatnei vēltītos
vārdus, vienmēr augstu turēt latviešu
sarkanbaltisarkano karogu un nekād
nenovērsties no tāsnā latvieša ceļa.

Darba sanāksmes turpinājumā Seces
pagasta jaunieši, draudzīgi sadarbo-
dāties ar izpalīdzēm no Rīgas, rādīja

Biedrs „Storchs” pilda sanitāro dienestu

Fizelera „Storchs” pielieto visai daudzpusīgi un visur, kur vajadzīgi uzdots kāds uz-
devums, tas to pilda uz labāko. Tā „Storchs” izmanto arī lecināto glābšanai. No priekš-
jām pozīcijām viņš tos nogādā uz galveno pārsiešanas punktu, no kurienes to tālāk lielās
transporta līdzekļos pārveid dzimtenā.

na vajā rudenī, pērsana plānākās kārt-
tās un laba pagraba nopakošana pret
salu, pēdējām iestājoties. Kartupeļu
kaudzes uz lauka jāriko pēc iespējas
sausākās vietās, ne plātākas par
1,2—1,5 m, ne augstākas par 1,2 m
un nelerokot zemē dziļāk par 10 cm.
Ierakšana zemē gan aiztaupa siltumu,
bet traucē gaisa cirkulāciju. Labāk ri-
kot vairākas īsas kaudzes 50—100 pu-
ru tīlpumā, nekā vienu pērsu ļoti garu,
kas bojāšanās risku pavairo. Kad kau-
dzēs saliktie kartupeļi apzuvuši, tos
apklāj ar salmiem tik biežā kārtā, lai,
saspiestiem salmiem roku cauri bāžot,
tikko varētu sataustīt kartupeļus. Sal-
mi uzstic lieko mitrumu, kas rokas
kartupeļiem žūstot un epojot un sarga
tos pret salu. Nedrīkst uz kartupeļiem
likt mitrus, iepelējušus salmus vai pat
lakstus Salmus apsedz ar cīnānu zemes
kārtu, lai kaudzē neiesūktos ūdens,
un tā tos atstāj līdz pirmajam sting-
rākam salam.

Jāturpina rudenis zemes sagatavoša-
nas darbi, cenšoties līdz salam visu
uzart un atceroties, ka aršanu var tur-
pināt ar lietāku vai mazāku drošību
tikai līdz 10. novembrim. Daudzo klau-
žu un nodevu pildīšanas, kā arī zirgu
trūkuma dēļ mums daudzām saimniecī-
bām jau vairākus gadus nav izde-
vies vairs visu zemi rudenī uzart, bet
beidzamiem lietānie pavasarī mūs par
to nav ar sevišķu bārdzību piemēklē-
juši. Sausos pavasaros vasarāju labī-
bas pavasarī artos laukos var pado-

ties ievērojami sliktāk. Vispirms jācen-
šas iestrādāt kūtsmēslus cukurbietēm,
no seklām uz lauku audzējamām lop-
barības bietēm, agrī sējāmajai jābarībai
un tām vasarāju labībām, kurām da-
žādu apstākļu dēļ grib dot kūtsmēslus.
(Dabiski mazāk auglīgās augsnašs va-
saras kviešim. m. miežiem, kad tie jāsej
pēc sliktā priekšauga). Katrā ziņā jā-
cenasās uzart augsnu jau rudenī tiem
vasarājiem, zem kuriem nākamā pa-
vasarī jāsej āboliņš, jo pavasara aju-
mos sausākos pavasaros tas vāji sa-
digst. Kartupeļiem, no dēsta audzēja-
mām lopbarības bietēm un kāļiem, kā
arī vēlāk sējāmajai jābarībai kūtsmē-
slus var ar labiem panākumiem dot arī
pavasari. Jo smagākā augsna, jo āg-
rāk rudenī tā jācenšās uzart un agrāk
iestradāt kūtsmēslus, protams, cik to
atļauj pašreizējie ārkārtējie apstākļi.

Zināmas bažas šoziem dažai labai
saimniecībai sagādās lopbarības
trūkums. Lietainā laikā dēļ tā levākta
pāragusi, izlijusi un dažā laba starp-
gabalu plava ir palikusi neplauta. Tā-
dēļ ar pārrauga palīdzību jāasatāda
lopbarības izlietošanas plāns, un jāsa-
labo barības galdi. Jācenšās lopbarības
krājumus papildināt ar skābarības sa-
gatavošanu no cukurbietes un sakņau-
gu lapām. Plavu un āboliņa atālem.
Jācenšās ieskābēt svaigā, nepārstāvējis,
nesabojāties un arī pārāk nelizūvis
materiāls. Esmu no cukurbietes lapām
labi skābarību ieguvusi nevien bētona
tvertnēs, bet arī zemē izraktās bedrēs,

malainā smiltī, pat bedrju malās ar
dēļiem neizliekot, un pie tam vienas
un tās pašas bedres bez sevišķas pār-
tīrīšanas lietojot vairākus gadus no
vietas. Katros apstākļos, protams, bez
malu izlikšanas ar dēļiem iztikt nevar.
Bedrēs liekot, nobīvēšanai jāpiegriež
vēl lielāka vērība, kā torņos liekot, jo
pēdējos blīvēšanas veidā pats ieskā-
bējamās masas biežums. Pirmo reizi
pie šīm lietām ķeroties, vēlamās pieat-
cināt kaimiņu ar prakai, vai attiecīgu
agronomu-speciālistu.

Izbarojot lopiem svaigā veidā pārāk
lielus b i e š u l a p u daudzumus, iz-
salkināmi neceļas, bet gan krit. Lapu
izbarošana laikā lopiem jāpiedod pie-
tikamoms daudzums tīda rupjā barī-
bas, kuru tie labprāt ēd. Tad nebūs
caureja arī tad, ja pludinātā krija un
kokogļu trūks.

J. Lielmanis.

Stalīna nāves armija

ko tie velkuši savās izpalīgu saņēmēs un iepriecināja darba saņēmēs daļībniekus un viesus ar jauki nospēlētām Rūd. Blaumana „Zogtiem“. Ši skaistā izrāde rādīja, cik daudz var sasniegt ar neatlaidību, labu gribu un latu darba prieku. Jau krievi vēl vakara standā saņēmēs daļībnieki šķērās ar prieku un pateicību sirdi par došu iespēju ieskatīties jaunatnes darbā un sniegtumus.

Lielā atsaucība no pagasta sabiedrības puses pierāda, ka tā ir pareizi izpratīti LJO mērķus un uzdevumus — apvienot visu mūsu jaunatni, audzināt to radoša daļa dzīvei — savai tautai, dzimtai zemei un kultūrai.

Skolās mācības sākas 18. oktobrī
Izglītības un kultūras ģenerāldirektors profesors Dr. M. Primāns noteicis mācību sākuma pamatskolās, tautskolās, ģimnazijās un arodskolās 1943. gada 18. oktobrī.

Mācības jāiesāk ar šviniģiem dievkalpojumiem baznīcās, bet, kur tas nav iespējams, sankojami skolās šviniģi akti ar dievkalpojumu. Pēc dievkalpojuma noturamas divas līdz trīs stundas klases, lai nokārtotu visus iepriekšējos darbus sakarā ar mācību sākumu.

Skolnieki no vasaras lauku darbiem atbrīvojami ar 1943. g. 10. oktobrī. Skola audzēkļiem, kas 1943. gada 1. maijā bija pilnūs 14 gadus veci, atgriežoties skolā, jāuzrāda apliecība par lauku darba nostrādāšanu 1943. gada vasarā.

Skolotājiem, saskaņā ar pastāvīgo noteikumiem, jāerodas darbā 11. oktobrī. Darba saņēmējiem un studentu sarakstiem skolās jābūt kārtībā līdz 18. oktobrim. Skolotājiem jāsatīda vietas sadalījumi, reģinot 1943./44. gadā 26 darba nedēļas, un jāiesniedz skolās priekšniekam divu nedēļu laikā pēc mācību sākuma.

TP 3. naudas loterija

Tautas Palīdzības pabeigusi savas otrās naudas loterijas pēdējo loteri. Pabalstus tieši sagatavoti šis lietus izlases laimestu saraksti, lai 20. septembrī varētu uzskaitīt laimestu izmaksas.

Sai loterijai seko trešā TP naudas loterija. Jaunā loterija būs četrtkārtīga, lai loterijas norises laikā nepārsniegtu 6 mēnešus. Loterijas klases maksas tāpat kā līdz šim RM 5, bet klases loze maksas RM 3 klasei. Atkritot vienai klasei, attiecīgi palielināts laimestu skaits ceturtdaļā klasei, tā kā laimestu būs tik pat cik agrāk, t. i. RM 80000 un katrā trešā loze laimē tāpat kā līdz šim. Sakarā ar dažu laimestu palielināšanu, to kopsumma jaunajā loterijā būs pat lielāka. Bez tam pēdējā klasei nākušas divas jaunas prēmijas RM 15000 katrā, kurām paredzēta iespēja savienoties ar galveno laimestu un līdzināties prēmijām, tā kā vislabvēlīgākā gadījumā būs iespējama laimēt ar vienkāršu loti RM 50000, bet ar dubultloti RM 100000. Izlases visu laimestu kopsumma RM 1367976. Pirmās klases izlase 8. un 9. novembrī. Lozes jau dabūjamas. Tautas Palīdzības cer, ka jaunā naudas loterija atradīs tikpat dzīvu piekritību visās tautas apriņķos, kā abas iepriekšējās loterijas.

Pēc ilgām ciešanām 15. septembrī miris mūsu mīļais brālis un krusttēvs

Erhards-Alberts Kreihs,
dz. 1901. g. 27. sept.
Apbedīšana 19. sept. pl. 13,30 Jēkabpils ev.-lut. kapos.

Piedertģle.

10. septembrī miris mūsu darba kolēģis Aknīstes stacijas priekšnieka palīgs

Ādams Lazdāns
dzim. 1897. g. 1. augustā Līvānu pag. Apbedīts 13. sept. Aknīstes Rom. kat. draudzes kapos.

Viņu mīļā plemiņā paturēs:
Aknīstes stac. priekšnieks, pārējie darbinieki, kolēģi un vistuvākie draugi.

Krustpils valsts arodu skolas
mēh. un galda. nod., ar 3 g. kursu, vēl brīvas vietas.

Lūgumus ar dok. iesniegt līdz 8. oktobrim. Kontroles darbi latv. val. un aritm. 12. okt. p.kst. 10. Mācību sākums 18. oktobrī.

Direktors.

Izdodams **Izirē ist. skolniec.**
Pilna pautija un klavieru liet. Filozofu ielā 8.

dzīvoklis divām skolniecēm Jēkabpīlī, Brīvības ielā 170, otrā stāvā.

Izdevējs: Jēkabpils apriņķa padzvaldības.

Izpletu lēcēji stāsta. (LD) 28 gadu vecais izpletu lēcējs L. S. stāsta:
„Mana dzimtene ir Astrachana, pēc amata esmu auto atslēdznieks. Pirms viena gada, kad mani ielaiņoja pie līmenes ezera, mani piekomsnēja kā tehniskā karaspēka piederīgo izpletu lēcējiem. Tā es nokļaju spridzinātāju komandas speciālkursā. Jūlija vidū mani ar kādu vienību nometa virs Latvijas. Mums vajadzēja uzspridzināt kādu noteiktu dzelzceļa tiltu Latgalē. Bet te nekā nelaimējās. Mēs jau nolēcot viens otru pazaudējam, bija pilnīgi tumšs, es arī neatradu spridzinātāja lādītiņu un pārtiku. Tā kā dienā šķietam bija jāslēpjas, tad vēlāk bija it sevišķi grūti sapulcēties. Mēs bijam nosūtīti civilapģērbos, katram bija pietiekami daudz naudas līdz — vācu reichskredītmārkas. Tā kā šeit daudz prot krieviaki, es varēju labi saprasties. Es būtu vislabāk jau tūlīt pieteicies, bet man bija ļoti bail no drausmīgās noslepkavšanas. Kursos mācīja: izpildīt uzdevumu, pazust; tas, kuru satver vācieši, ir pazudis. Pēc spridzināšanas mums vajadzēja izlausties pie partizāniem Baltkrievijā. Šis ceļš mums bija noteikti aprakstīts.

Es ceļoju uz Latgali un palīdzēju zemniekiem laukos. Tur es uzzināju, ka Baltkrievijā pēdējā laikā no partizānu nometnēm sūtiem pārbēdzēju pārnāk pie vācu karaspēka un policijas, pat ar ieročiem un munīciju, un ka ar tiem labi apietas. Parasti tie atrod nodarbošanos viņu arodā. Citi, kas cēlušies no laukiem, dabūjot pat mājas. Es tam nemaz negribēju ticēt.

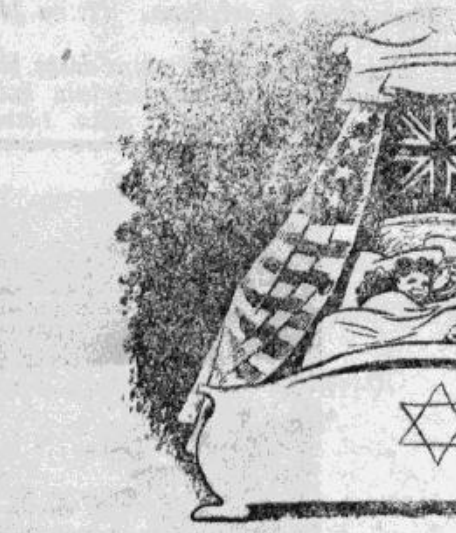
Bet tad es Latgalē dabūju krievu iekrakstus un runāju ar daudziem cilvēkiem. Tad arī manā galvā radās pārmaiņa. Es nekad nebiju pārliecināts komunistu un par Stalīna valdību neviena no mums negribētu atdot savu kaulus. Bet negribas arī vienkārši pārbēgt pretējā pusē. Tā tomēr ir Krievija.

Vai partizāni cinaš par Krieviju, atzardamies tālu no Krievijas frontes? Nē, tie let bojā par zudušu lietu. Cik daudz virus jau Stalīns šini kaujā dzinis nāvē par neko. Iekšējās sādžās pie Doņecas visiem vīriem, pat zēniem, sākot ar 14. gadu, jādodas ar sarkanarmiju uz fronti, lai aizpildītu strēlnieku palku retas, vai arī tos sūta vienkārši kā soda bataljonus uguai. Tikai katrs trešais vīrs dabū šauteni, pārējiem ieroči jāsaņem no kritušajiem. Soda bataljonus atsmugurē atrodas aizsprosta formācijas ar automatlakām šautenēm, lai neviena netiktu atpakaļ. Tā krievi noasiņo siltiem tīkstojiem vācu uguonis, tie guļ visur vācu pozīciju priekšā un sapūst sarkanās armijas uniformās. Tā ir nāves armija.

Stalīna Kremli ir vājprātīgs. Viņš un kūdītāji piedzīvos briesmīgu tiesu, kad tā diena būs pienākusi. Sabrukums būs briesmīgs, bet vēl briesmīgāks soda noziedzniekiem.

„Kādā dienā“, stāsta L. S. tālāk, „es lasīju laikrakstā, ka izpletu lēcēji var pieteikties vācu iestādēs bez bailēm. Tad es vairs nevilcinājos nevienu dienu, bet uzdevu sevi par sarkanarmijas karavīru. Es varēju labi apziņā apgalvot, ka es neesmu mēģinājis uzspridzināt tiltu. Es neesmu glēvis pārbēdzējs, kas atstāj karogu un pāriet pie citiem. Es esmu labs krievs, bet es esmu pārliecinājies, ka Krievijas Heiļkrais ienaidnieks ir tās tagadējā valdība. Katrs krievs, kurš cina Stalīna pusē, palīdzina dzimtenes postu. Tas palīdz, ka sievas un bērni visi mirst badā. Nedomājiet, ka varētu izdoties gūt Ukrainas ražu! Pat tad, ja tiem tur izdotos virzīties uz priekšu — raža jau sen ir novākta. Bet Stalīnam ir raksturs, viņš grib kā spēlētājs gūt uzvaru arī, tad kad viņš ir pie saudējuma. Tā viņš tagad paspēlē visu!

Priekš manis paša tagad viss ir labi un kārtībā. Es to vēl nevaru parvisam aprast. Es neesmu nekāds gūsteknis, ar mani apietas godīgi. Es tūlīt saticu, ka es atkal gribētu strādāt godīgi savā arodā un pelnīt naudu. Man apsolīja, ka es drīkstu strādāt kādā auto darbnīcā. Katru dienu es esmu paēdis un guļu brīvi gultā. Visi krievi, ar kuriem es sastopos, ir kā no jauna piedzimuši, itā būtu miers. Bet miers būs tikai pēc atmakas. Par to domā katrs no mums dievs un ukaiti. Tikai tad katrs redzēs savus mīļos, ja arī tie vēl dzīvo, un Krievijas tauta būs bēdžot laimīga.

Bolševisms un plūtokrātija cēši apvienojušies!

Neretas baznīcai 350 gadu atcere

3. oktobrī, Pļaujas svētkos, Neretas sirmā baznīca atzīmē retas svinības — 350 gadu atceri. Svinībās ieradīsies arhibīskaps prof. Dr. theol. T. Grinbergs, prāvests A. Zemnieks, kā arī viesi — mācītāji no Rīgas un kaimiņu draudzēm. Dievkalpojumu kuplīnās mākslinieki: operdzied. A. Vāne, doc. R. Miķelsons, komp. doc. A. Žilinskis, kā arī vietējais Neretas koris.

Dievkalpojums Pļaujas svētkiem, ar dievgaldu, sāksies pl. 10. bet pl. 13 krājkases namā būs laicīgs koncerts ar jau pieminēto mākslinieku piedalīšanos.

Agronomiskais birojs norāda:

Saskaņā ar Lauksaimniec. galvenās direkcijas rīkojumu par dārzu atjaunošanu, Jēkabpils apriņķa četri pagasti: Seces, Sēpils, Biržu un Sankas izraudzti lieli dārzu teritorijai. Lauksaimnieki, kam laba zeme, un ja tie apņemas dārzus terikot un kopti pēc apriņķa dārzkopības inspektora norādījumiem, augļu kociņus varēs pirkt apriņķī esošās kokaudzētāvēs. Katram lieldārzā terikotājam pārdos 50—200 augļu kociņus, kas pašam pircējam jāizrok un jāizved saviem līdzekļiem. Pieteiktās saimniecības dārzkopības inspektora apmeklēs uz vietas, lai pārbaudītu lieldārzu terikotāšanas iespējas. Lūgumi — pieprasījumi dēļ augļu kociņiem jāiesniedz apriņķa agronomiskā birojā līdz 25. septembrim.

Sēkla jākodina!

Zemgales apgabala augu aizsardzībasprekšes aizrāda: Sogad, pastāvot mitram laikam, rudzu graudi stipri sašūnā ar sniega pelējuma sēnītēm. Nākošā gadā, pastāvot izdevīgiem apstākļiem sniega pelējuma attīstībai, to lauku ražas, kurj būs apāēti ar nekadnātu ziemāju sēklu, var būt ļoti zemas. Tāpēc jāšēj tikai kodināta ziemāju sēkla. Katru 100 kg rudzu vai kviešu kodināšanai vajaga 200 gr sausa-kodnes. Kodne dabūjama patērētāju biedrību veikalos.

Aizsargu kultūrvāle pasākumi
Mākslas un sabiedrisko lietu departamenta norāda, ka arī Aizsargu organizācijas kultūrvāleim iestādījumam, kā korīem, orķestriem, teātru trupām u. t. l., nepieciešama iekšējo ģenerāldirektora atļauja, jo tie kā pašdarbīgi jaunbūvējami pakļauti Ģenerālkomandāra 1. aprīļa izpildnoteikumiem par noteikumiem par apvienībām un sapulcēm. Dibināšanas atļaujas lūgumi iesniedzami iekšējo ģenerāldirektoram šaus noteikumos paredzētā kārtībā. Sīhāki paskaidrojumi saņemami Biedrību nodaļā Rīgā, Ad. Hillera ielā 37-39, tālr. 05910.

Sporta dzīve

TEICAMI VIEGLATĒTU SASNIEGUMI LĪVĀNOS
5. sept. Līvānos rīkotās sacīkstēs piedalījās liels daudzums Rīgas labāko sportistu. Sprāgais cīņās stipri cēla dalībnieku sniegumus. Lielākais laiks — 11,1 sek. 100 m velca VEF strādnieks vīrs Sarkans. Tikpat vērtīgs rezultāts uzrādīja arī mūsu labākā barjēru skrīstietais meistars Sponbergs ar Pauzeru. Uzvarēja Sponbergs (A) 16,2 sek. 2. v. Pauzers (VEF) 16,8 sek. Jēkabsons dienu aizmeta 43,41 m, bet Stendzenieks — lēpu 66,54 m. Spēģi Saultim lidoja vēstis. No 6 metieniem labākais sasniegums 42,20 m. 10000 m soļosāms Zeltiņa rezultāts 44:03,7 min. labāks par visiem līdz šim sasniegtiem. Ozols augstākāsnā sasniegums 1,75 m. Sieviešu sacensībās Koluža lodi aizgrāda 10,81 m, Tieme uzlēca 1,48 m un Ringenberga tālumā 5,17 m.

Rīkojumi un paziņojumi

Brīdinu visus pilsētas administratīvās robežās esošos zirgu īpašniekus, ka malķas vešanas norikojumu nepildīšanu sodītu ar RM 300, kādēļ pašu interesē ieteicu nekavējoties sekot norikojumiem, jo malķas izvešanas norma ir liela, pie kam kūrīte vedēji spaidu kārtā dabū norikojumu uz tālākām vietām.

Paziņoju, ka 24. un 25. septembrī, parasti darba laikā, Brīvības ielā 202 (otrā stāvā) Jēkabpils pilsētas iedzīvotājiem (nerazotājiem) jānodod a p g ā d e s g r ā m s t i ņ a s jauno pārtikas kartiņas saņemšanai. Ģrmatīģos nododamas obligāti minētos dātumos, jo pretējā gadījumā nenodēvēji saudēs produktu daļu 1 nedēļai.

Nemot vērā, ka daļa no Jēkabpils pilsētas m ā p t a u s t a r t ā j i e m a v n o d e v ā m v e l t i k a i p a d e j i n o d e v ā m l i d s 31. V i l l i k u m p a r e d ā t o o l u n o d e v u, paziņoju, ka ņamatojoties uz Jēkabpils apriņķa vecākā rakstu, Ieļģavas novada Komleģra uzdevumā uzdodu šiem o l u n o d e v u n e p i l d i t ā j i e m n o t e i k t i l i d s 10. o k t o b r i m l e p r e t i ģ i s o d o t o l u i s t r i k u m o. p r e t ģ i j a g a d i j u m ā p a r e d z ē t a s o d a v a l i k s n a R M 5 p a r k a t r u n o n o d o t o o l u. B e z t a m a i z r ā d o, k a s e p t e m b r ā m ē ņ e s ā j ā n o d o d 4 o l a s n o k a t r a s v i e t a s.

K. Grabovskis, Jēkabpils pilsētas vecāks.

Tautas Palīdzības lozes
četrklasīgai naudas loterijai Nr. 3
jau dabūjamās

Konservu uzņēmums «Saule»
Jēkabpīlī, Brīvības ielā Nr. 140,
tālr. Jēkabpils 145, mājās 96,
C/g „Turība“ uzdevumā
noņem tieši no dārzeņiem ābolus
ar savu darba spēku un transportu.

Sirsntģi apsveicu un novēlu daudz laimes

Bucim Sērenē,
viņa dzimšanas un vārda dienā.

Arvis Austrumos.

Ostland Oel Vertrieb G. m. b. H.
Krustpils noliktava
meklē namdaņus
sēšanas labošanai. Piet. pa tālr. Krustpils 68.

Saukas lauksaimn. skolai
steidzīgi vajadzīga
kopgalda saimniece
apm. uz 3 mēnešiem. Alga RM 75 mēnesī pie brīva dzīvokļa un uztura. Piet. skolā, tālr. Sauka 5.

God. klientiem ziņoju, ka esmu atkal
uzsācis savu praksi Viesītē,
Vienības ielā 15.

Zvērināts advokāts
Jālijs Šmitmanis

Jēkabpils apriņķa TP iecirkņa, lauksaimniecības b-bu un aizsargu nodaļai ievēribai

JĒKABPILS TEĀTRIS pēc pāroganizēšanas ir kļuvis par patstāvīgu organizatorisku vienību, ar uzdevumu sniegt teātra izrādes nevien Jēkabpils pilsētā, bet arī Jēkabpils apriņķī Teātris uzskā otro sezonu 9. oktobrī, izrādō P. Gruzans 8 cēl. komēdiju

PŪBA LĀDE
Ar šo lugu teātris ir nodomājis sniegt vairākus viesizrādes apriņķī. Izrādes var notikt svētdienā. Teātris vedis līdz šai lugai speciāli mākslinieka, dekorētora Alfr. Kalniņa gleznotas dekorācijas. Organizācijas, kuņas vārdētos sarakot pie sevis šādas viesizrādes, lūds rakstīt teātroram V. Segļģan (Jēkabpils teātris).

Oktobrī iespējams izbraukt svētdienā 17. un 24. okt. Direkcija.

vajadzīgs Jēkabpils pilsētas uzņēmumu nozares kauto-rim. Vēlama vismaz 4 kl. pamatskolas izglīt. Pieteik-ties Jēkabpils pils. uzņēm. nozares kantori, Brīvības ielā 188, darba laikā no pl. 7 - 17,30, līdz 1. oktobrim.

JĒKABPILS KINO
No 15.—19. septembrim
Nedēļas apskats

Mana sieva Tereza
Jaunatnei ieeja nav atļauta.

Nākošo nedēļā
No 22.—27. septembrim
Vielprātīgā mūza
Jaunatnei ieeja nav atļauta.
Sēnais: darbdienās 17 un 19, svētdienās 15, 17 un 19.

Paziņoju,
ka ar savu sievu Aimu Lū-ciju Kvēps, dzim. Bērziģē, dzīv Krustpīlī, Zilānu ielā 61, vairs kopā nedzīvoju un par viņas parādiem un saistībām, sākot ar 4. maiju, neatbildu.

Andrģjs Kvēps.

Maja ar darzu izdodama Krustpīlī, tūģa rajona. Pieprasīt Jēkabpīlī, Pļaviģu ielā 10. K. Kuģķe.

Radio anodbaterijas 90 v. jaunās — pārdod. (RM 20 gab.) Rakstīt Jēkabpīlī p.k. 22. K. Z.